

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta**LAUSUNTO**

30.8.2023

Viite: Sivistys- ja hyvinvointipalvelujen palveluverkkoselvitys
Alustava esitys palveluverkoksi 8.8.2023

Vammaisneuvosto kiittää Sivistys- ja hyvinvointilautakuntaa mahdollisuudesta antaa kirjallinen lausunto Hämeenlinnan palveluverkkoesityksestä.

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta 11.10.2022 on määritellyt alakouluverkkoselvityksen tavoitteet ja periaatteet: ”Suunnittelussa huomioidaan lasten ja nuorten tuen tarpeet, tilat ja tarvittavat resurssit. Koulujen tulisi olla saavutettavissa mahdollisimman monelle kävellen ja pyöräillen ja joukkoliikenneyhteyksien tulisi olla toimivia. Lasten oikeudet yhdenvertaiseen perusopetukseen varmistetaan sekä tuetaan lasten oppimista, tervettä kasvua, hyvinvointia, leikkiä ja vapaa-aikaa.”

Yleiset kommentit

Vammaisneuvosto yhtyy sivistys- ja hyvinvointilautakunnan 11.10.2022 määrittelemiin yllä oleviin tavoitteisiin ja periaatteisiin alakouluverkkoselvityksessä ja toivoo näiden toteutuvan.

Vammaisneuvosto toivoo, että tulevassa palveluverkkoratkaisussa otetaan huomioon esteettömyys. Esteettömyydessä on kyse ihmisten moninaisuuden huomioonottamisesta rakennetun ympäristön suunnittelussa ja toteuttamisessa. Se merkitsee palvelujen saatavuutta, välineiden käytettävyyttä, tiedon ymmärrettävyyttä ja mahdollisuutta osallistua itseä koskevaan päätöksentekoon.

Koulun ympäristö tai koulu on esteetön silloin, kun se on käyttäjille toimiva, turvallinen ja miellyttävä, ja kun koulun kaikkiin tiloihin ja kerrostasoihin on helppo päästä. Turvallisuus tarkoittaa sekä koulumatkoja että koulurakennusta ympäristöineen jokaisena vuodenaikana. Esteettömässä ympäristössä tilat ja niissä olevat toiminnot ovat mahdollisimman helppokäyttöisiä ja loogisia. Liikuntavammaisten lisäksi on huomioitava myös aistivammaisten tarpeet.

Palveluverkon tulee ottaa huomioon vammaisten asukkaiden ja asiakkaiden kirjo sekä sen tulee vastata asukkaiden yksilöllisiin ja erilaisiin tarpeisiin riittävästi.

Vammaisneuvosto on samaa mieltä esityksen kanssa siitä, että väestönmuutos - lasten määrän väheneminen kaikilla alueilla, kaupungin talouden tasapainotustarve sekä elinvoiman edistäminen kaupunkitasolla edellyttävät valintoja. Sivistys- ja hyvinvointipalvelujen kehittämisessä toivotaan sisällön kehittämistä ja mahdollisuutta vahvistaa kasvun ja oppimisen tukea.

Vammaisneuvoston keskeiset kommentit esityksestä

Miemalan koulu pystyy tarjoamaan useammalle vamma ryhmälle soveltuvaa opetusta jo nykyisellään. Mikäli samat oppilaat siirrettäisiin Seminaarin kouluun, heistä tulee koko ala-asteen ajaksi koulukyyditysoppilaita eli heillä ei täyty tavoite, että kouluun mentäisiin itsenäisesti kävellen tai pyörällä. Myös erityisen tuen tarve tulee monilla lisääntymään ja jo ennestään paisuneet pienluokat tulisivat täyttymään. Nykyisessä koulussa nämä oppilaat mm. neurokirjon diagnoosin omaavat, pystyvät käymään koulua normaaliluokassa.

Vammaisneuvosto toivoo, että Rengon kirjaston toimintaa ei siirretä koulun ja päiväkodin yhteyteen, vaan se pysyy nykyisellä paikallaan. Kirjaston nyky sijainti palvelee parhaiten renkolaisia sijaitsemalla keskellä kirkonkylää, vastapäätä kauppaa ja apteekkia. Myös terveyskeskus sijaitsee kirjaston lähituntumassa. Esteettömyyden parantamiseksi kirjastoon toivotaan automaattisesti avautuvaa ulko-ovea.

Kumppanuustalo remontoitiin aikoinaan järjestöjen taloksi, esteettömäksi ja kaikille avoimeksi tilaksi. Vammaisneuvoston mielestä Museo Skogsterin siirtoa voi ajatella esim. Kumppanuustalon tiloihin, jos mahdolliset uudet tilat järjestöille tulevat sijaitsemaan kantakaupungissa hyvien kulkuyhteyksien ja paikoitusalueen tuntumassa. Eri yhdistykset ja järjestöt tarvitsevat toimivat ja esteettömät tilat myös jatkossa.

Vammaisneuvosto haluaa olla mukana kehittämässä littalan lasimäen ja alueen palveluverkostoa ja sen esteettömyyden kehittämistä.

Pia-Nina Mohr
vammaisneuvoston puheenjohtaja